

VUOLLEJOKISIMPUKAN lainsäädännöllinen asema ja poikkeuslupamenettely

Karvianjoki-vesistöaluaryhmän kokous 2.10.2019

Uljás Salli

2.10.2019

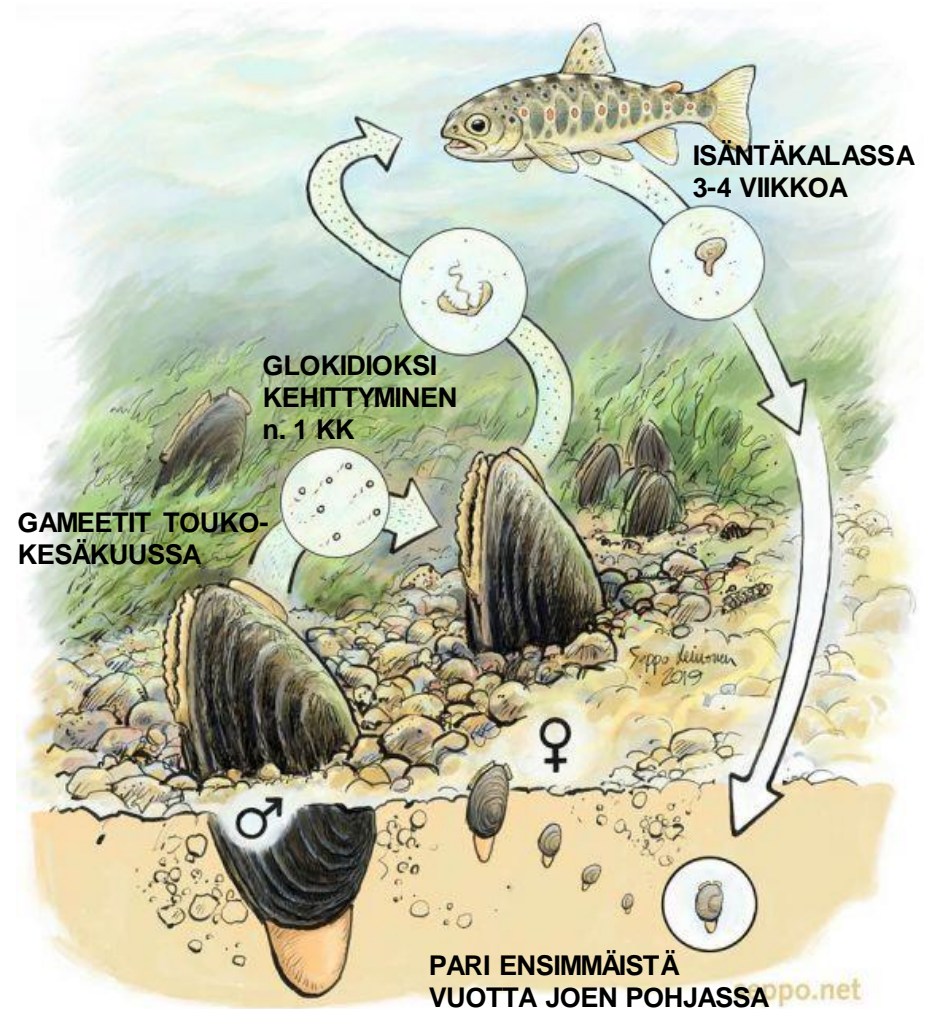

Kuva: Rami Laaksonen

Vuollejokisimpukka *Unio crassus*

- Vuollejokisimpukan elinkierto
 - isäntäkala
- Vuollejokisimpukan elinympäristövaatimukset
 - virtaama, pohjan laatu, kasvillisuus
- Lajin esiintyminen painottuu Lounais-Suomeen

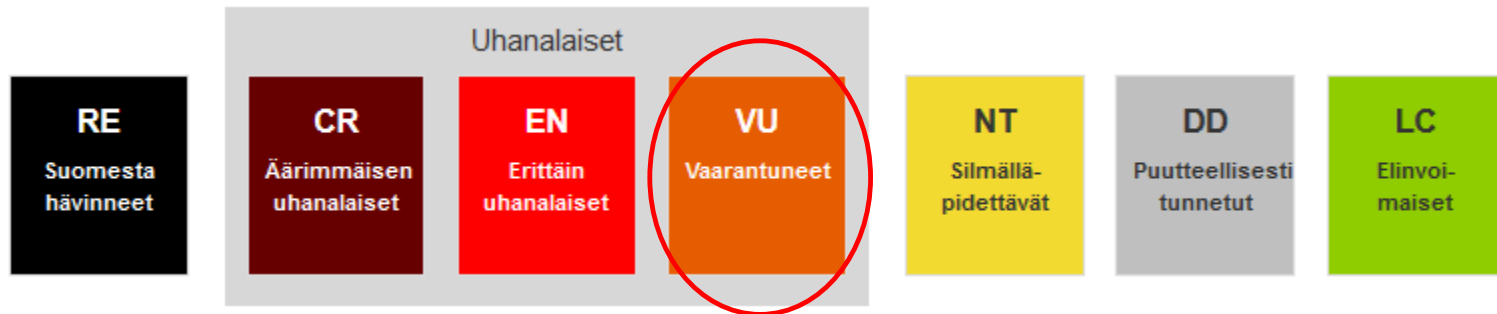

Piirros: Seppo Leinonen, www.seppo.net

Vuollejokisimpukan lainsäädännöllinen asema

- Uhanalaisuusluokaltaan vaarantunut (VU) (2019)

- Luonnonsuojelulain 38 § mukaisesti rauhoitettu laji
- Luontodirektiivin liitteessä IV mainittu ns. tiukan suojelun laji

RAUHOITUSMÄÄRÄYKSET:

- Luonnonsuojelulain 39 § mukaan kiellettyä on:
 - Tappaminen ja pyydystäminen
 - Yksilöiden ja muiden kehitysasteiden haltuunotto, siirtäminen tai muu tahallinen vahingoittaminen
 - Tahallinen häiritseminen lajin elinkierron kannalta tärkeillä paikoilla

- Luonnonsuojelulain 49 § mukaan kiellettyä on
 - **Lisääntymis- ja levähdyspaikkojen** hävittäminen tai heikentäminen
 - Hallussapito, kuljetus, myynti ja vaihtaminen

Selvitysvelvollisuus

- Jotta hankkeista ei aiheudu luonnonsuojelulain kieltämiä vaikutuksia, tulee tuntea vuollejokisimpukan esiintyminen.
- Luonnonsuojeluviranomaisen tehtävänä on edellyttää, että vuollejokisimpukan esiintyminen on selvitetty ja lajin esiintymät huomioitu joen pohjaa muokkaavan tai vesistöön vaikutuksia aiheuttavan hankkeen yhteydessä.
- Selvitysvelvollisuus kuuluu hankeen toteuttajalle/tilaajalle

- **Selvitysvelvollisuutta ei ole jos:**
 - Hanke voidaan toteuttaa niin, ettei siitä aiheudu luonnonsuojelulain kieltämiä vaikutuksia vuollejokisimpukalle;
 - Alueelta on jo olemassa riittävät tiedot vuollejokisimpukan esiintymisestä;
 - Hankkeen toteuttaja osoittaa, ettei vuollejokisimpukkaa voi esiintyä uomassa uoman ominaisuuksista johtuen.

- Käytännössä muissa tapauksissa Lounais-Suomen alueella edellytetään vuollejokisimpukan esiintymisen selvittämistä

Vuollejokisimpukkakartoitus

- Edellyttää poikkeusslupaa luonnonsuojelulain rauhoitusmääräyksistä
- Kartoituksen tekijänä tulee olla asiantuntija, jolla on edellytykset lajin tunnistamiseen ja karkotuksen toteuttamiseen

POIKKEUSLUPA

- Jos hankealueella esiintyy vuollejokisimpukkaa, eikä hanketta voida toteuttaa ilman luonnonsuojelulaissa kiellettyjä vaikutuksia vuollejokisimpukalle, tulee hakea poikkeuslupaa LS-lain rauhoitusmääräyksistä
- Haetaan ELY-keskukselta
- Lupaa kannatta hakea ajoissa, lupapäätöksellä on kuukauden valitusaika
- Päätös on maksullinen
 - (pl. opetus- ja tutkimustarkoituksessa haetut luvat)

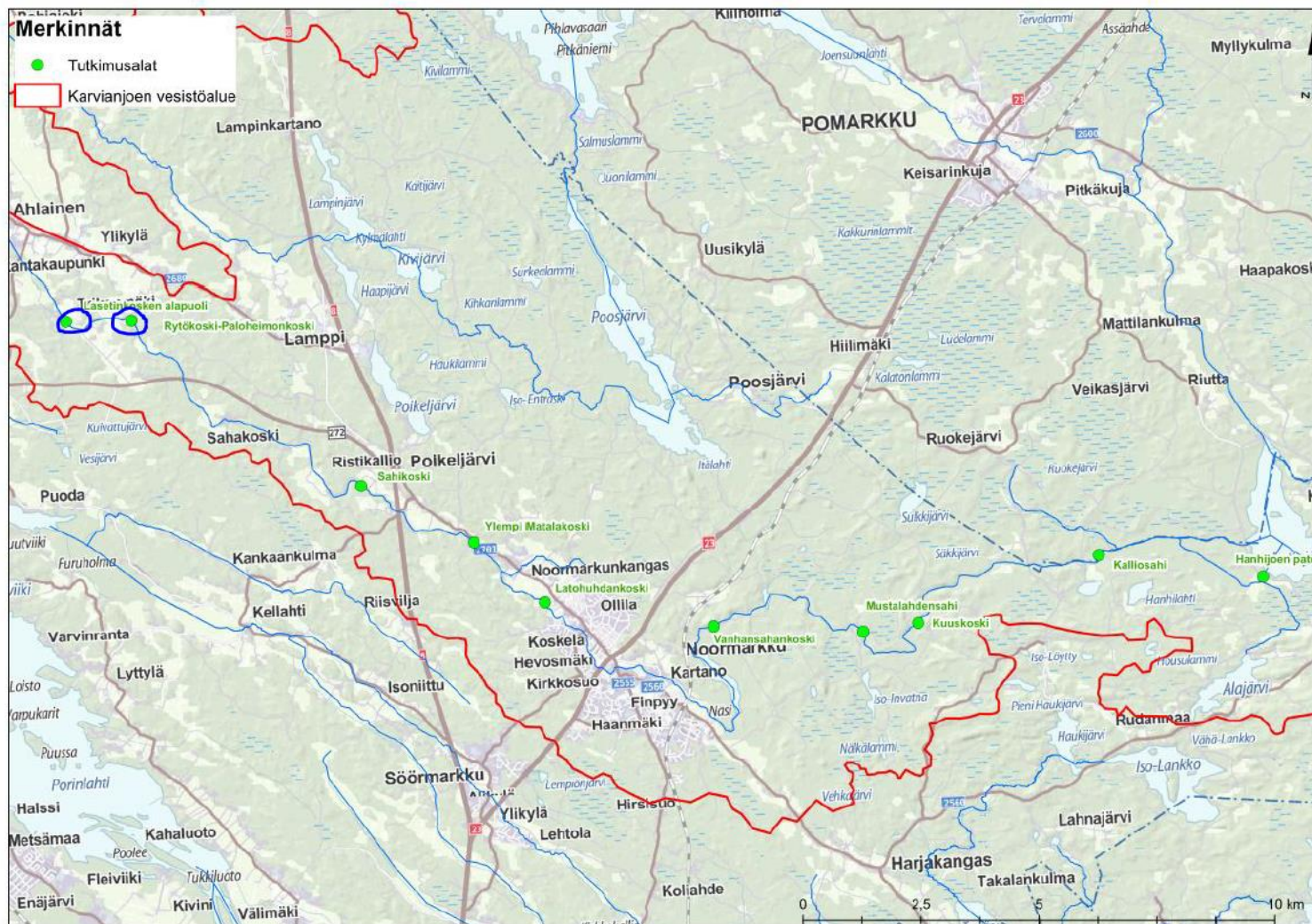

Poikkeusluvan myöntämisen edellytykset

- Poikkeuslupa on mahdollista myöntää, jos:
 - 1) jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole
 - 2) poikkeus ei haittaa lajin kantojen suotuisan suojelutason säilyttämistä
 - 3) poikkeamisen perusteena on luontodirektiivissä hyväksytyt syy:
 - luonnonvaraisen lajiston suojeleminen
 - omaisuuteen kohdistuvien erityisen merkittävien vahinkojen ehkäiseminen
 - kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaaminen sekä muu erittäin tärkeä yleisen edun kannalta pakottava syy
 - tutkimus- ja koulutustarkoitus

Lupa vuollejokisimpukoiden esiintymiskartoitukseen Eteläjoen-Noormarkunjoen alueella VARELY/3305/2014

Lupa vuollejokisimpukoiden esiintymiskartoitukseen ja siirtoon Harjunpään- Kaasmarkunjoella VARELY/2246/2018

